

царствено химна на гордъ човѣкъ и уязвенъ поетъ — химна, който вплита тържеството на цѣлия му животъ —

„Вървиме ний самотни на светътъ,
звезди световни, всяка въ своя пжть;
единъ за други въ тайна желба креемъ,
единъ за другъ — и отчуждени греемъ!
Ти съ дивното вълшебство на плътта,
азъ съ висшия бясъ душевенъ — гордостта.
Светътъ ни гледа въ няма изумлене
и се чужди отъ тебе и отъ мене“.

Такъвъ е Иво Доля — „незнайника“, комуто никой не отвори врата, а смъртта издигна да бжде знаенъ отъ всички и да живѣе во врѣмената — явственъ и могущъ — заедно съ легендата, най-обичната отъ обичанитѣ — легендата за неговия животъ „на острова на блаженните“ . . .

*

Той умрѣ далечъ отъ побашима Балканъ и ведритѣ поля на Тракия — озаренъ отъ пророчеството за „самотенъ гробъ въ самотенъ кжтъ“. Вече година той остана въ молитвата на алпийския край и, може би, земята на вѣчно очарование, макаръ и чужденка, бди повече надъ него, и, може би, надъ неговия гробъ плаче старопланински люлякъ и лоза — но Иво Доля остави свещенъ завѣтъ: да бжде прѣнесенъ въ родината си, тая хубава и раздолна и пѣюща родина. Двама обидени — поетъ и земя — да се пригърнатъ навѣки!

Юни, 1913.
